

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Hospodářský a měnový výbor

2008/0082(COD)

30. 7. 2008

*****I**

NÁVRH ZPRÁVY

o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 98/26/ES o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry a směrnice 2002/47/ES o dohodách o finančním zajištění, pokud jde o propojené systémy a úvěrové pohledávky (KOM(2008)0213 – C6-0181/2008 – 2008/0082(COD))

Hospodářský a měnový výbor

Zpravodajka: Piia-Noora Kauppi

Symbole postupů

- * Postup konzultace
většina odevzdaných hlasů
- **I Postup pro spolupráci (první čtení)
většina odevzdaných hlasů
- **II Postup pro spolupráci (druhé čtení)
*většina odevzdaných hlasů, ke schválení společného postoje
většina poslanců Parlamentu, k zamítnutí nebo změně společného
postoje*
- *** Postup souhlasu
*většina poslanců Parlamentu, vyjma případů pokrytých články
105, 107, 161 a 300 Smlouvy o ES a článkem 7 Smlouvy o EU*
- ***I Postup spolurozhodování (první čtení)
většina odevzdaných hlasů
- ***II Postup spolurozhodování (druhé čtení)
*většina odevzdaných hlasů, ke schválení společného postoje
většina poslanců Parlamentu, k zamítnutí nebo změně společného
postoje*
- ***III Postup spolurozhodování (třetí čtení)
většina odevzdaných hlasů, ke schválení společného znění

(Typ postupu závisí na právním základu navrženém Komisí)

Změny legislativního textu

V pozměňovacích návrzích Parlamentu je pozměněný text zvýrazněn **tučnou kurzivou**. Pokud pozměňovací návrh Parlamentu přejímá stávající ustanovení pozměňujících aktů, která Komise nezměnila, jsou tyto části označeny tučně. Případné vypuštění takovýchto úseků se označuje takto: [...]. Zvýraznění *normální kurzivou* je upozorněním pro technická oddělení a označuje části legislativního textu, u nichž je navržena oprava, a má sloužit k usnadnění vypracování konečného znění (např. zjevné chyby nebo vynechání textu v některé jazykové verzi). Tyto navržené opravy podléhají dohodě příslušných oddělení.

OBSAH

	Strana
NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	5
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ	23

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 98/26/ES o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry a směrnice 2002/47/ES o dohodách o finančním zajištění, pokud jde o propojené systémy a úvěrové pohledávky (KOM(2008)0213 – C6-0181/2008 – 2008/0082(COD))

(Postup spolurozhodování: první čtení)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (KOM(2008)0213),
 - s ohledem na čl. 251 odst. 2 a čl. 95 Smlouvy o ES, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C6-0181/2008),
 - s ohledem na článek 51 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru (A6-0000/2008),
1. schvaluje pozměněný návrh Komise;
 2. vyzývá Komisi, aby věc opětovně postoupila Parlamentu, bude-li mít v úmyslu svůj návrh podstatně změnit nebo jej nahradit jiným textem;
 3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě a Komisi.

Pozměňovací návrh 1

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. -1 (nový)

Směrnice 98/26/ES

Bod odůvodnění 8

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

-1) Bod odůvodnění 8 se zrušuje.

Or. en

Odůvodnění

Směrnice o neodvolatelnosti zúčtování z roku 1998 členskými státy výslovně povolovala oznamování systémů činných v komoditních derivátech. Toto výslovné povolení bylo nutné,

vzhledem k tomu, že komoditní deriváty nebyly zahrnuty ve směrnici o investičních službách z roku 1993. Poté byla směrnice o investičních službách nahrazena směrnicí o trzích finančních nástrojů, ve které jsou komoditní deriváty plně zahrnuty. Bod odůvodnění 8 směrnice o neodvolatelnosti zúčtování tím ztratil svůj význam a zrušuje se.

Pozměňovací návrh 2

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. –1 a (nový)

Směrnice 98/26/ES

Bod odůvodnění 14 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

-1a) Vkládá se nový bod odůvodnění po bodu odůvodnění 14:

14a) Vzhledem k tomu, že v případě interoperabilních systémů může nedostatek spolupráce ohledně toho, která pravidla týkající se okamžiku vstupu/neodvolatelnosti jsou směrodatná, vystavit účastníky jednoho systému či dokonce samotného provozovatele systému vedlejším účinkům prodlení v jiném systému. V zájmu snížení systémového rizika je žádoucí zajistit, aby provozovatelé interoperabilních systémů spolupracovali ohledně pravidel týkajících se okamžiku vstupu/neodvolatelnosti v systémech, které provozují.

Or. en

Odůvodnění

Spolupráce, pokud jde o stanovení okamžiku vstupu/neodvolatelnosti, je nutná ke snížení systémového rizika a k předcházení následným právním sporům.

Pozměňovací návrh 3

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. –1 b (nový)

Směrnice 98/26/ES

Bod odůvodnění 14 b (nový)

-1b) Vkládá se nový bod odůvodnění po bodu odůvodnění 14a:

14b) Vzhledem k tomu, že pravidla týkající se okamžiku vstupu do interoperabilních systémů by v systémech propojených s interoperabilním systémem měla být koordinována, měli by vnitrostátní koordinátoři před schválením zřízení interoperabilního systému zajistit, aby se provozovatelé systémů zřizující interoperabilní systém dohodli na společných pravidlech.

Or. en

Odůvodnění

Koordinátoři by měli předem zajistit, aby pravidla týkající se okamžiku vstupu do jednoho interoperabilního systému byla koordinována, a v případě prodloužení zúčastněného systému tak bylo možné předejít právní nejistotě.

Pozměňovací návrh 4

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. 2 – písm. -a (nové)

Směrnice 98/26/ES

Čl. 2 – písm. a – odst. 3 a (nový)

-a) v písmenu a) se doplňuje následující odstavec:

Dohodou uzavřenou mezi interoperabilními systémy se nezřizuje systém.

Or. en

Odůvodnění

Objasňuje význam „systému“ a „interoperabilního systému“ pro účely této směrnice.

Pozměňovací návrh 5

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. 2 – písm. b

Směrnice 98/26/ES

Čl. 2 – písm. f – odst. 1

Znění navržené Komisí

(b) v písmenu f) se *slova*

„účastníkem“ rozumí instituce, ústřední protistrana, zúčtovatel nebo clearingová instituce.

nahrazují tímto:

„účastníkem“ rozumí instituce, ústřední protistrana, zúčtovatel, clearingová instituce nebo **system**.

Pozměňovací návrh

b) v písmenu f) se **první odstavec nahrazuje tímto:**

„účastníkem“ rozumí instituce, ústřední protistrana, zúčtovatel, clearingová instituce nebo **provozovatel systému**.

Or. en

Odůvodnění

Pozměňovací návrh objasňuje, že účastníkem se nerozumí systém, ale jeho provozovatel, který je právnickou osobou.

Pozměňovací návrh 6

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. 2 – písm. c

Směrnice 98/26/ES

Čl. 2 – písm. g

Znění navržené Komisí

g) „nepřímým účastníkem“ rozumí instituce, ústřední protistrana, zúčtovatel, clearingová instituce nebo **system** se smluvním vztahem k instituci účastnící se systému, který provádí převodní příkazy, přičemž tento vztah umožňuje nepřímému účastníkovi provádět převodní příkazy prostřednictvím systému;

Pozměňovací návrh

g) „nepřímým účastníkem“ rozumí instituce, ústřední protistrana, zúčtovatel, clearingová instituce nebo **provozovatel systému** se smluvním vztahem k instituci účastnící se systému, který provádí převodní příkazy, přičemž tento vztah umožňuje nepřímému účastníkovi provádět převodní příkazy prostřednictvím systému,

pod podmínkou, že nepřímý účastník je provozovatelem systému znám;

Or. en

Odůvodnění

Pozměňovací návrh objasňuje, že účastníkem se nerozumí systém, ale jeho provozovatel, který je právnickou osobou. Následující část návrhu vymezuje postavení provozovatele systému, který musí znát osoby, jimž je odpovědný.

Pozměňovací návrh 7

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. 2 – písm. c a (nové)

Směrnice 98/26/ES

Čl. 2 – písm. g – odst. 1 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

ca) v písmenu g) se doplňuje následující odstavce:

V případech, kdy je nepřímý účastník na základě systémového rizika pokládán za účastníka, neomezuje to odpovědnost účastníka, jehož prostřednictvím dává nepřímý účastník systému převodní příkazy.

Or. en

Odůvodnění

Objasňuje vymezení odpovědností, jež přísluší přímým a nepřímým účastníkům.

Pozměňovací návrh 8

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. 2 – písm. e

Směrnice 98/26/ES

Čl. 2 – písm. m

Znění navržené Komisí

m) „zajištěním“ (kolaterálem) rozumějí veškerá realizovatelná aktiva, včetně **úvěrových pohledávek způsobilých pro zajištění úvěrových operací centrálních bank**, poskytnutá jako zástava (včetně peněžních prostředků poskytnutých do zástavy), dohoda o zpětném odkupu nebo podobná dohoda anebo jako jiné zajištění za účelem zajištění práv a závazků případně vznikajících v souvislosti se systémem, anebo realizovatelná aktiva poskytnutá centrálními bankami členských států nebo Evropskou centrální bankou;

Pozměňovací návrh

m) „zajištěním“ (kolaterálem) rozumějí veškerá realizovatelná aktiva, včetně **neomezeného finančního zajištění uvedeného v čl. 1 odst. 4 písm. a) směrnice 2002/47/ES**, poskytnutá jako zástava (včetně peněžních prostředků poskytnutých do zástavy), dohoda o zpětném odkupu nebo podobná dohoda anebo jako jiné zajištění za účelem zajištění práv a závazků případně vznikajících v souvislosti se systémem, anebo realizovatelná aktiva poskytnutá centrálními bankami členských států nebo Evropskou centrální bankou;

Or. en

Odůvodnění

Tento pozměňovací návrh zaručuje, že s veškerými zajištěními, jež byla přijata jako taková ve směrnici 2002/47/ES, se bude i pro účely této směrnice zacházet stejně, a uvádí tak obě směrnice v soulad.

Pozměňovací návrh 9

Návrh směrnice – pozměňující akt
Čl. 1 – odst. 2 – písm. e a (nové)
Směrnice 98/26/ES
Čl. 2 – písm. m a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

ea) Doplnjuje se toto písmeno:

ma) „obchodní den“ zahrnuje denní i noční zúčtování a veškeré události, ke kterým došlo v průběhu obchodního cyklu systému.

Or. en

Odůvodnění

Dodatek k definicím, který umožňuje, aby směrnice zahrnovala ve smyslu návrhu Evropské komise i noční zúčtování.

Pozměňovací návrh 10

Návrh směrnice – **pozměňující akt**

Čl. 1 – odst. 2 – písm. f

Směrnice 98/26/ES

Čl. 2 – písm. n

Znění navržené Komisí

„n) „interoperabilním systémem“ rozumí **systém, který s jedním či několika systémy uzavře dohodu, na jejímž základě dojde k zavedení vzájemných řešení, a nikoli pouhému připojení ke stávající běžné nabídce služeb;**

Pozměňovací návrh

„interoperabilním systémem“ rozumí **dva nebo více systémů, jejichž provozovatelé mezi sebou uzavřeli dohodu, jejíž součástí je provádění převodních příkazů mezi systémy;**

Or. en

Odůvodnění

Nová definice lépe vyjadřuje skutečnost, že „interoperabilní systém“ je celek dvou nebo více systémů, jehož vznik je podmíněn dohodou mezi provozovateli zúčastněných systémů.

Pozměňovací návrh 11

Návrh směrnice – **pozměňující akt**

Čl. 1 – odst. 2 – písm. f

Směrnice 98/26/ES

Čl. 2 – písm. o

Znění navržené Komisí

o) „provozovatelem systému“ rozumí subjekt **odpovědný za každodenní** provoz systému. Provozovatel systému může jednat rovněž jako zúčtovatel, ústřední protistrana nebo clearingová instituce.

Pozměňovací návrh

o) „provozovatelem systému“ rozumí subjekt, **jež právně odpovídá za** provoz systému. Provozovatel systému může jednat rovněž jako zúčtovatel, ústřední protistrana nebo clearingová instituce.

Odůvodnění

Pozměňovací návrh objasňuje definici, a přispívá tak k právní jistotě.

Pozměňovací návrh 12

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. 3 – písm. a

Směrnice 98/26/ES

Čl. 3 – odst. 1

Znění navržené Komisí

1. Převodní příkazy a vzájemné započtení jsou právně vymahatelné a jsou i v případě úpadkového řízení proti účastníku **nebo interoperabilnímu systému závazné pro třetí osoby** za předpokladu, že převodní příkazy byly vloženy do systému před okamžikem zahájení úpadkového řízení, jak je vymezeno v čl. 6 odst. 1.

Jsou-li **výjimečně** převodní příkazy vloženy do systému po okamžiku zahájení úpadkového řízení a provedeny v obchodním dnu, jak je stanoven pravidly systému, **během něhož došlo k zahájení tohoto úpadkového řízení**, jsou právně vymahatelné a závazné pro třetí osoby pouze tehdy, jestliže **po provedení zúčtování** může provozovatel systému doložit, že mu zahájení úpadkového řízení nebylo ani nemohlo být známo.

Pozměňovací návrh

1. Převodní příkazy a vzájemné započtení jsou právně vymahatelné a **závazné pro třetí osoby** i v případě úpadkového řízení proti účastníku za předpokladu, že převodní příkazy byly vloženy do systému před okamžikem zahájení úpadkového řízení, jak je vymezeno v čl. 6 odst. 1. **To platí i v případě úpadkového řízení proti účastníku (příslušného nebo interoperabilního systému) nebo proti provozovateli interoperabilního systému, který není účastníkem.**

Jsou-li převodní příkazy vloženy do systému po okamžiku zahájení úpadkového řízení a provedeny v obchodním dnu, jak je stanoven pravidly systému, jsou právně vymahatelné a závazné pro třetí osoby pouze tehdy, jestliže může provozovatel systému doložit, že **se v dané době tyto převodní příkazy stávají neodvolatelnými a že** mu zahájení úpadkového řízení nebylo ani nemohlo být známo.

Odůvodnění

Pozměňovací návrh objasňuje znění a uvádí je v soulad se změnami v definicích článku 2

písmenech f), g) a n).

Pozměňovací návrh 13

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. 3 – písm. b

Směrnice 98/26/ES

Čl. 3 – odst. 4

Znění navržené Komisí

4. V případě interoperabilních systémů každý systém **stanoví svá vlastní pravidla týkající se okamžiku** vstupu do **tohoto** systému. Pravidla jednoho systému týkající se okamžiku vstupu **nejsou** dotčena pravidly ostatních systémů, s nimiž je tento systém interoperabilní.

Pozměňovací návrh

4. V případě interoperabilních systémů **stanoví** každý systém **ve svých vlastních pravidlech okamžik** vstupu do **tohoto** systému, **aby tak bylo v rámci možnosti zaručeno, že pravidla všech systémů propojených s interoperabilním systémem jsou v tomto ohledu koordinována. Není-li v pravidlech daného systému stanoveno výslovně jinak, nejsou** pravidla jednoho systému týkající se okamžiku vstupu dotčena pravidly ostatních systémů, s nimiž je tento systém interoperabilní.

Or. en

Odůvodnění

V případě interoperabilních systémů je nutné koordinovat pravidla týkající se okamžiku vstupu mezi zúčastněnými systémy v zájmu právní jistoty a soudržnosti.

Pozměňovací návrh 14

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. 3 a (nový)

Směrnice 98/26/ES

Článek 4

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

3a) Článek 4 se nahrazuje tímto:

Článek 4

Členské státy mohou stanovit, že zahájení úpadkového řízení proti

účastníku nebo provozovateli interoperabilního systému neovlivní použití peněžních prostředků nebo cenných papírů, které jsou k dispozici na účtu pro zúčtování tohoto účastníka, ke splnění závazků tohoto účastníka evidovaných v systému k obchodnímu dni zahájení úpadekového řízení. Členské státy mohou také stanovit, že úvěr účastníka vázaný na daný systém může být použit proti dostupnému stávajícímu zajištění (kolaterálu) ke splnění závazků, které tomuto účastníkovi v systému vznikly.

Or. en

Odůvodnění

Pozměňovací návrh aktualizuje článek, aby se vztahoval i na provozovatele interoperabilních systémů, kteří nemusí být účastníky.

Pozměňovací návrh 15

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. 4

Směrnice 98/26/ES

Čl. 5 – odst. 1 a

Znění navržené Komisí

V případě interoperabilních systémů každý systém stanoví svá vlastní pravidla týkající se **okamžiku odvolání v tomto systému**. Pravidla jednoho systému týkající se okamžiku **odvolání nejsou** dotčena pravidly ostatních systémů, s nimiž je tento systém interoperabilní.

Pozměňovací návrh

V případě interoperabilních systémů každý systém **stanoví svá vlastní pravidla** týkající se **okamžiku neodvolatelnosti, aby tak bylo v rámci možností zaručeno, že pravidla všech systémů propojených s interoperabilním systémem jsou v tomto ohledu koordinována. Není-li v pravidlech daného systému stanoveno výslovně jinak, nejsou** pravidla jednoho systému týkající se okamžiku **neodvolatelnosti** dotčena pravidly ostatních systémů, s nimiž je tento systém interoperabilní.

Or. en

Odůvodnění

V případě interoperabilních systémů je nutné koordinovat pravidla týkající se okamžiku neodvolatelnosti mezi zúčastněnými systémy v zájmu právní jistoty a soudržnosti.

Pozměňovací návrh 16

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. 4 a (nový)

Směrnice 98/26/ES

Článek 7

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

4a) Článek 7 se nahrazuje tímto:

Článek 7

Úpadkové řízení nemá zpětný účinek na práva a povinnosti účastníka vyplývající z jeho účasti v systému nebo vzniklé v souvislosti s ní v době před okamžikem zahájení tohoto řízení vymezeným v čl. 6 odst. 1. Totéž se vztahuje i na práva a povinnosti účastníka interoperabilního systému nebo provozovatele interoperabilního systému, který není účastníkem.

Or. en

Odůvodnění

Pozměňovací návrh aktualizuje článek tak, aby zahrnoval interoperabilní systémy.

Pozměňovací návrh 17

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. 5

Směrnice 98/26/ES

Čl. 9 – odst. 1

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

1. Práva systému nebo účastníka na zajištění poskytnuté v souvislosti se

Práva **provozovatele** systému nebo účastníka na zajištění poskytnuté v

systémem a práva centrálních bank členských států nebo Evropské centrální banky na zajištění, které jim bylo poskytnuto, nejsou ovlivněna úpadkovým řízením proti účastníkovi **ani proti** protistraně centrálních bank členských států nebo Evropské centrální banky, kteří poskytli zajištění. Zajištění může být realizováno k uspokojení těchto práv.

souvislosti se systémem **nebo s jakýmkoli interoperabilním systémem** a práva centrálních bank členských států nebo Evropské centrální banky na zajištění, které jim bylo poskytnuto, nejsou ovlivněna úpadkovým řízením proti:

a) účastníkovi (daného systému nebo interoperabilního systému);

b) provozovateli interoperabilního systému, který není účastníkem;

c) protistraně centrálních bank členských států nebo Evropské centrální banky, nebo

d) jiné třetí straně, která poskytla zajištění.

Zajištění může být realizováno k uspokojení těchto práv.

Or. en

Odivodnění

Pozměňovací návrh upřesňuje rozsah článku a aktualizuje jej tak, aby zahrnoval interoperabilní systémy.

Pozměňovací návrh 18

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 1 – odst. 6

Směrnice 98/26/ES

Článek 10

Znění navržené Komisí

Členské státy určí systémy a příslušné provozovatele systémů, kteří spadají do oblasti působnosti této směrnice, oznámí je Komisi a sdělí jí, které orgány byly určeny v souladu s čl. 6 odst. 2.

Provozovatel systému oznámí členskému státu, jehož právními předpisy se řídí, účastníky systému, včetně případných

Pozměňovací návrh

1. Členské státy určí systémy a příslušné provozovatele systémů, kteří spadají do oblasti působnosti této směrnice, oznámí je Komisi a sdělí jí, které orgány byly určeny v souladu s čl. 6 odst. 2.

Provozovatel systému oznámí členskému státu, jehož právními předpisy se řídí, účastníky systému, včetně případných

nepřímých účastníků, i jakékoli změny účastníků.

nepřímých účastníků, i jakékoli změny účastníků.

Kromě oznamovací povinnosti stanovené v druhém pododstavci mohou členské státy podřídit systémy spadající do jejich pravomoci dohledu nebo schvalovacím kritériím.

Kdokoli prokáže oprávněný zájem, může požádat, aby jej určitá instituce informovala o systémech, jichž je účastna, a aby mu poskytla informace o hlavních pravidlech fungování těchto systémů.

2. Systém, který byl ustaven před tím, než vstoupily v platnost vnitrostátní právní předpisy provádějící tuto směrnici, bude nadále ustaven i pro účely této směrnice.

Převodní příkaz, který byl systémem přijat před tím, než vstoupily v platnost vnitrostátní právní předpisy provádějící tuto směrnici, ale vyúčtován byl poté, bude pokládán za převodní příkaz pro účely této směrnice.

Or. en

Odůvodnění

Pozměňovací návrh přispívá k průhlednosti systémů a jeho součástí jsou rovněž upřesnění, která jsou nezbytná k regulaci přechodných podmínek v době, kdy tato směrnice vstoupí v platnost.

Pozměňovací návrh 19

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 2 – odst. 1 – písm. c

Směrnice 2002/47/ES

Čl. 1 – odst. 4 – písm. a

Znění navržené Komisí

a) Finanční zajištění, které má být poskytnuto, se musí skládat z hotovosti, finančních nástrojů nebo z úvěrových

Pozměňovací návrh

a) Finanční zajištění, které má být poskytnuto, se musí skládat z hotovosti, finančních nástrojů nebo z úvěrových

pohledávek *způsobilých pro zajištění
úvěrových operací centrálních bank.*

pohledávek.

Or. en

Odůvodnění

Pozměňovací návrh uvádí jako způsobilé zajištění i mezibankovní půjčky.

Pozměňovací návrh 20

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 2 – odst. 1 – písm. c a (nové)

Směrnice 2002/47/ES

Čl. 1 – odst. 4 – písm. b a (nové)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

*ca) v odstavci 4 se vkládá následující
písmeno:*

*Členské státy mohou z oblasti působnosti
této směrnice vyloučit úvěrové
pohledávky, u kterých je dlužníkem
spotřebitel ve smyslu čl. 3 písm. a)
směrnice Evropského parlamentu a Rady
2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008
o smlouvách o spotřebitelském úvěru*,
nebo malý podnik ve smyslu článku 1
a článku 2 odst. 2 přílohy doporučení
Komise 2003/361/ES ze dne 6. května
2003 o definici mikropodniků, malých
a středních podniků**, vyjma případů,
kdy příjemce či poskytovatel zajištění
takové úvěrové pohledávky je jednou
z institucí ve smyslu čl. 1 odst. 2 písm. b)
této směrnice.*

**Úř. věst. L 133, 22.5.2008, s. 66.*

***Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36.*

Or. en

Odůvodnění

Je žádoucí vyjmout spotřebitelský úvěr a úvěr malých podniků z působení směrnice, protože jejich úvěrové pohledávky nedosahují vysokých částek.

Pozměňovací návrh 21

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 2 – odst. 1 – písm. d

Směrnice 2002/47/ES

Čl. 1 – odst. 5 – pododstavec 2 – poslední věta

Znění navržené Komisí

V případě úvěrových pohledávek postačuje k **doložení využití a identifikace** pohledávky **poskytnuté** jako zajištění **zařazení na seznam pohledávek předložený** příjemci zajištění písemně nebo z právního hlediska rovnocenným způsobem, **včetně elektronických prostředků**.

Pozměňovací návrh

V případě úvěrových pohledávek postačuje k **identifikaci úvěrové** pohledávky **a jako doklad poskytnutí této pohledávky, která byla poskytnuta** jako **finanční** zajištění **mezi stranami**, zařazení na seznam pohledávek předložený příjemci zajištění písemně nebo z právního hlediska rovnocenným způsobem.

Or. en

Odůvodnění

Pozměňovací návrh objasňuje, že zařazení na seznam postačuje stranám k identifikaci pohledávky jako finančního zajištění. Další požadavky by vedly k větší složitosti bez dalších výhod a narušily by efektivní harmonizaci používání úvěrových pohledávek jako zajištění.

Pozměňovací návrh 22

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 2 – odst. 1 – písm. d a (nové)

Směrnice 2002/47/ES

Čl. 1 – odst. 5 – pododstavec 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

da) V odstavci 5 se vkládá následující pododstavec po druhém pododstavci:

Aniž je dotčen druhý pododstavec, mohou členské státy stanovit, že zařazení na

seznam pohledávek postačuje k identifikaci úvěrové pohledávky a jako doklad poskytnutí pohledávky, která byla poskytnuta jako finanční zajištění také proti dlužníkovi a/nebo třetím stranám.

Or. en

Odůvodnění

Pozměňovací návrh objasňuje, že zařazení na seznam postačuje stranám k identifikaci pohledávky jako finančního zajištění. Další požadavky by vedly k větší složitosti bez dalších výhod a narušily by efektivní harmonizaci používání úvěrových pohledávek jako zajištění.

Pozměňovací návrh 23

Návrh směrnice – pozměňující akt

Čl. 2 – odst. 2 – písm. a – bod i

Směrnice 2002/47/ES

Čl. 2 – odst. 1 – písm. b

Znění navržené Komisí

b) „dohodou o finančním zajištění s převedením vlastnického práva“ rozumí dohoda, včetně dohod o zpětném odkupu, podle níž poskytovatel zajištění převádí plné vlastnické právo k finančnímu aktivu nebo plný nárok na ***toto finanční aktivum*** na příjemce zajištění za účelem zajištění nebo jiného krytí plnění příslušných finančních závazků;

Pozměňovací návrh

b) „dohodou o finančním zajištění s převedením vlastnického práva“ rozumí dohoda, včetně dohod o zpětném odkupu, podle níž poskytovatel zajištění převádí plné vlastnické právo k finančnímu aktivu nebo plný nárok ***na úvěrové pohledávky*** na příjemce zajištění za účelem zajištění nebo jiného krytí plnění příslušných finančních závazků;

Or. en

Odůvodnění

Dodatek objasňuje, že v případě úvěrových pohledávek postačuje plný nárok, protože vlastnictví jako takové nelze převést.

Pozměňovací návrh 24

Návrh směrnice – **pozměňující akt**

Čl. 2 – odst. 2 – písm. a – podbod i a (nový)

Směrnice 2002/47/ES

Čl. 2 – odst. 1 – písm. c

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

ia) Písmeno c) se nahrazuje následujícím zněním:

c) „dohodou o finančním zajištění s poskytnutím jistoty“ rozumí dohoda, podle níž poskytovatel zajištění poskytuje příjemci zajištění nebo v jeho prospěch jistotu v podobě finančního aktiva, přičemž plné *nebo případně též na základě stanovení práva jistoty oprávněné* vlastnické právo k němu zůstává poskytovateli zajištění;

Or. en

Odivodnění

Pozměňovací návrh doplňuje definici s ohledem na to, že vlastnická práva, jež zůstávají poskytovateli, mohou být oprávněná ve smyslu těchto dohod.

Pozměňovací návrh 25

Návrh směrnice – **pozměňující akt**

Čl. 2 – odst. 3 – písm. a

Směrnice 2002/47/ES

Čl. 3 – odst. 1 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Jsou-li jako finanční zajištění poskytovány úvěrové pohledávky, nesmějí členské státy vyžadovat, aby vytvoření, platnost **nebo** důkazní přípustnost **jejich poskytnutí jako finančního zajištění na základě dohody o finančním zajištění** závisely na vykonání formálního aktu, například registrace **nebo** informování dlužníka o poskytnutí úvěrové

Aniž je dotčen čl. 1 odst. 5, jsou-li jako finanční zajištění poskytovány úvěrové pohledávky, nesmějí členské státy vyžadovat, aby **jejich** vytvoření, **úplnost**, platnost, důkazní přípustnost nebo **vynutitelnost** závisely na vykonání formálního aktu, například registrace nebo informování dlužníka o poskytnutí úvěrové

pohledávky jako zajištění.

pohledávky jako zajištění. ***Během přechodného období pěti let po vstupu této směrnice v platnost mohou však členské státy zachovat vykonávání formálních aktů, jako je registrace nebo informování, pro účely úplnosti, přednostního zájmu a vymahatelnosti vůči dlužníkovi a/nebo třetím stranám.***

Or. en

Odůvodnění

Mnoho členských států považuje veřejné informování a veřejnou registraci úvěrových pohledávek jako zajištění za nezbytné pro udržení důvěry. Není to však postup běžný ve všech členských státech. V členských státech, v nichž se úvěrové pohledávky sloužící jako zajištění poskytují bez veřejné registrace či informování, neexistují žádné důkazy o přestupcích. V době, kdy členské státy nabudou dostatek zkušeností s používáním úvěrových pohledávek jako zajištění, by tedy tato výjimka měla být zrušena.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Cíle návrhu Komise

Hlavním cílem návrhu Komise je uvést směrnici o neodvolatelnosti zúčtování v platebních systémech a v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry (dále jen „směrnice o neodvolatelnosti zúčtování“) a směrnici o dohodách o finančním zajištění (dále jen „směrnice o zajištění“) v soulad s nejnovějším vývojem trhu a právních předpisů.

První analýzy provádění směrnice o trzích finančních nástrojů (směrnice 2004/39/ES) a Evropského kodexu chování v oblasti zúčtování a vypořádání dokládají větší propojenost a interoperabilitu, a tedy i nutnost rozšířit ochranu směrnice o neodvolatelnosti zúčtování na noční zúčtování a zúčtování mezi propojenými systémy.

Aby poznala některé postupy, jež se v mnoha členských státech staly běžnou praxí, rozšířila Evropská komise rozsah ochrany, kterou obě směrnice poskytují, tak aby zahrnovala nové druhy aktiv (tj. úvěrové pohledávky), a usnadnila tak jejich používání v celém Společenství.

Evropská komise pak také použila toto přepracované znění, aby tak zavedla řadu zjednodušení a vysvětlení s cílem usnadnit uplatňování směrnice o zajištění a směrnice o neodvolatelnosti zúčtování.

Nedávné a dosud přetrvávající finanční otřesy, vyžadující posílení nástrojů, které umožní zvládat nestabilitu a otřesy na finančních trzích, jsou rovněž silným argumentem mluvícím ve prospěch tohoto návrhu.

Zajištění řádného fungování systémů vypořádání na rychle se vyvíjejících trzích je pro stabilitu finančních trhů skutečně nezbytné a ještě nezbytnější je pak v době jejich otřesů. Vytvoření jednotného právního rámce pro používání úvěrových pohledávek jako zajištění v přeshraničních operacích by navíc pomohlo zvýšit likviditu trhu, která v posledních měsících vážně utrpěla.

Obecné souvislosti

V posledních letech se pro neustále přibývajících zajišťovací operace na finančních trzích staly důležitým zdrojem nové druhy aktiv, například bankovní půjčky nebo „úvěrové pohledávky“. V srpnu 2004 Rada guvernérů Evropské centrální banky rozhodla o zavedení úvěrových pohledávek jako způsobilého typu zajištění pro úvěrové operace Eurosystemu s účinností ode dne 1. ledna 2007. Některé členské státy, například Francie, Německo, Španělsko, Rakousko a Nizozemsko, však již úvěrové pohledávky uznávají, ačkoliv na základě různých právních režimů. V zájmu vytvoření rovných podmínek pro centrální banky a na podporu přeshraničního používání zajištění je nutno harmonizovat příslušný právní rámec.

Dalším důležitým vývojem na finančních trzích je rostoucí počet propojení mezi systémy. Očekává se, že tato tendence bude pokračovat, a případně se bude dokonce zrychlovat v důsledku zavedení kodexu přijatého poskytovateli služeb ústřední tržní infrastruktury dne

7. listopadu 2006.¹ Cílem kodexu je zvýšit účinnost evropských systémů zúčtování a vypořádání tím, že se možnost výběru pro uživatele zakotvená v člancích 34 a 46 směrnice o trzích finančních nástrojů stane skutečnou alternativou, nikoli pouhou možností. Obecné zásady obsažené v kapitole IV kodexu a podrobná pravidla uvedená v pokynu k přístupu a interoperabilitě předloženém poskytovateli infrastrukturních služeb v červnu 2007 umožní, aby si uživatelé mohli vybrat poskytovatele služeb, tím, že pro systémy bude snazší vytvářet vazby, tj. získat přístup k systémům na zahraničních trzích a být s těmito systémy interoperabilní. Aby bylo zajištěno prosazení cílů směrnice o neodvolatelnosti zúčtování v této nové situaci, návrh tuto směrnici přizpůsobuje novému trhu, který je charakterizován vyšším počtem vazeb.

Hlavními nástroji Společenství v oblasti finančního zajištění, zúčtování a vypořádání jsou směrnice o neodvolatelnosti zajištění a směrnice o dohodách o finančním zajištění. Zpravodajka je toho názoru, že navrhované změny jsou v souladu s duchem i s ustanoveními směrnice o trzích finančních nástrojů a se zvláštními zásadami týkajícími se ukazatelů kapitálové přiměřenosti ve směrnicích o kapitálových požadavcích. S dohodami o zajištění rovněž souvisejí některá ustanovení směrnice 2001/24/ES o likvidaci úvěrových institucí a nařízení č. 1346/2000 o úpadkovém řízení.

Komise uznala, že chybějící rámec pro nakládání s úroky z cenných papírů držených zprostředkovateli může v přeshraničních operacích představovat potenciální právní riziko, a v lednu 2005 zřídila skupinu pro právní jistotu, která má vydat doporučení ohledně vhodného právního rámce. Závěrečná zpráva skupiny má být předložena do konce roku 2008 a měla by doplnit směrnici o dohodách o finančním zajištění a směrnici o neodvolatelnosti zúčtování a změny, jež jsou uvedeny v tomto návrhu. Na mezinárodní úrovni hodlá UNIDROIT (Mezinárodní ústav pro sjednocení soukromého práva) svolat v září 2008 diplomatickou konferenci s cílem dojednat úmluvu o hmotných pravidlech týkajících se cenných papírů ve zprostředkovaném držení. Ustanovení v předloze úmluvy jsou částečně vytvořena podle směrnice o dohodách o finančním zajištění a směrnice o neodvolatelnosti zúčtování a v budoucnu by neměla vést k problémům v souvislosti s neslučitelností.

Ustanovení týkající se úvěrových pohledávek jsou mimoto v souladu s novými ustanoveními směrnice o spotřebitelském úvěru. Zpráva podporuje vyloučení spotřebitelských úvěrů ve smyslu směrnice o spotřebitelských úvěrech i vyloučení úvěrů malých podniků z oblasti působnosti tohoto návrhu.

Zpravodajka se také domnívá, že návrh zavádí určité prvky, které poslouží ke zjednodušení a objasnění obou těchto směrnic. Návrh má například usnadnit používání úvěrových pohledávek jako zajištění tím, že navrhuje snadný režim, jímž se doloží poskytnutí úvěrových pohledávek jako zajištění, namísto zdoluhavého (a tudíž nákladného) postupu, jehož prostřednictvím by se požadovalo doložení každé jednotlivé úvěrové pohledávky. Návrh rovněž předpokládá zrušení nevyužitého ustanovení o možné výjimce v čl. 4 odst. 3 směrnice o zajištění a má odstranit zastaralé odkazy v obou směrnicích. Co se týká směrnice o neodvolatelnosti zúčtování, objasnění jejích ustanovení zjednoduší uplatňování této směrnice. Návrh například objasňuje osobní působnost směrnice o neodvolatelnosti zúčtování tím, že do článku 2 jednoznačně zahrnuje instituce elektronických peněz.

Hlavní změny zavedené touto zprávou

Zpravodajka je toho názoru, že návrh Komise přepracovaného znění obou směrnic je v pořádku a v souladu se stávajícími právními předpisy EU.

Přesto by zpravodajka navrhla několik málo podstatných a o něco více méně významných objasnění. Co se týče směrnice o neodvolatelnosti zúčtování, bylo předloženo několik pozměňovacích návrhů k návrhu Komise, aby byly podány jasnější definice interoperabilních systémů, a byla tak při uplatňování směrnice v těchto systémech zaručena větší právní jistota.

Co se týče směrnice o zajištění, navrhuje zpravodajka tři významné změny. Za prvé, spotřebitelské úvěry i úvěry malých podniků jsou vyloučeny z oblasti působnosti směrnice. Je zavedena definice malého podniku, aby z oblasti působnosti směrnice nebyly vyjmuty nepřiměřeně velké části podnikatelských úvěrů. Za druhé, některé členské státy v současné době vyžadují formální informování nebo registraci využívání úvěrových pohledávek jako zajištění. Současný kompromis Rady připouští zachování těchto požadavků. Ze zkušenosti členských států, ve kterých se úvěrové pohledávky jako zajištění již zcela běžně používají, však nevyplývá, že by tyto požadavky byly z praktického hlediska nezbytné. Zpravodajka se domnívá, že požadavek formálního informování by měl být postupně zrušen, a navrhuje proto přidat ustanovení o skončení platnosti po uplynutí pětiletého období od vstupu této směrnice v platnost, jímž bude zrušeno právo členských států vyžadovat informování či registraci. Zpravodajka by si za třetí přála, aby oblast působení směrnice byla co nejširší, a navrhuje tedy rozšířit oblast působení směrnice tak, aby za způsobilé zajištění byly považovány mezibankovní úvěry, nikoli pouze úvěry centrálních bank, jak uvádí původní návrh. Mezibankovní úvěry jsou v některých členských státech již přijaty a jejich vyloučení z oblasti působnosti směrnice představuje nepřiměřené omezení v poměru k výhodám, jež přináší širší rozsah zajištění.